

BRAM EN EVA BEEM

De Joodse familie Beem verlaat halsoverkop hun huis in Leeuwarden als ze horen dat de Duitsers een razzia in de stad gaan houden. Ze wikkelen wat spulletjes in een tafelkleed en vertrekken. Het is een kille, regenachtige dag in november 1942.

Vader, moeder en de kinderen Eva en Bram komen even later aan op hun onderduikadres bij kennissen verderop in de stad. Daar besluiten de ouders dat het beter is om Eva en Bram in een andere omgeving onder te brengen. 'Kinderen horen in de frisse lucht en in de bossen'.

Eva (10) en Bram (8) worden op de trein gezet naar het bosrijke Ermelo in Gelderland, waar ze onderduiken in een landhuis met de naam 'Vredestein'. Voor de veiligheid ruilen ze hun Joodse namen in voor Lini en Jan. Ze gaan naar school, spelen met klasgenootjes en hebben het naar hun zin. Totdat Eva en

Bram begin 1944 worden verraden en door Duitse soldaten opgepakt. Broer en zus huilen en roepen nog dat ze niet Joods zijn. Bram moet zijn kleren uittrekken waarna de mannen aan zijn geslachtsdeel zien dat hij volgens Joods gebruik besneden is.

Eva en Bram worden naar kamp Westerbork gebracht en enkele dagen later op de trein naar het vernietigingskamp Auschwitz in Polen gezet. Daar worden ze op 6 maart 1944 vergast. Hun ouders overleven de oorlog en horen pas maanden na de bevrijding wat er met hun kinderen is gebeurd. Nooit zullen ze over dit verlies heen komen. 'We lachen slechts met ons gezicht, niet meer met ons hart.'

'We lachen slechts met ons gezicht, niet meer met ons hart.'

Bram en Eva Beem. Collectie Joods Historisch Museum, Amsterdam.

Plaquette aan de Joodse School in Leeuwarden. Bram en Eva gaan hier naar school tot ze onderduiken.

brieven

Eva en Bram schrijven vanaf hun onderduikadres in Ermelo vele brieven naar hun ouders in Leeuwarden. Ze ondertekenen die met hun schuilnamen Lini en Jan. Om hun vader en moeder niet in gevaar te brengen, worden die oom en tante genoemd. Elke twee weken vertellen ze hoe het gaat in Ermelo en wat ze doen. Eva schrijft bijvoorbeeld over haar vioollessen. 'Dat klinkt zo prachtig. Je krijgt er tranen van in je ogen'. In de allerlaatste brief op 22 februari 1944 laat Bram weten dat het goed met hem gaat en dat hij al flink aankomt. 'Ik groei al uit mijn kleren, zelfs uit mijn winterjas. Groeten van Jan. Daaaag!'.

